

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Веселина Георгиева Иванова
Тракийски университет, гр. Стара Загора

Член на научното жури във връзка с конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по *Методика на обучението по физическо възпитание (Адаптирана физическа активност, хигиена и здравно образование)*, област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., обявен в Държавен вестник, бр.41 от 03.06.2022 г. от Тракийския университет за нуждите на Педагогически факултет

Рецензията е изготвена в съответствие със Заповед №1919 / 17.06.2022 г. на Ректора на Тракийски университет, гр. Стара Загора.

В конкурсната процедура са подадени документи и е допуснат до оценяване един кандидат – **ас. д-р Галена Тодорова Терзиева**.

Общо представяне на кандидата

Образователна дейност

Ас. д-р Галена Тодорова Терзиева е завършила средно образование с квалификация „Мениджър“ в Търговска гимназия „Княз Симеон Търновски“, гр. Стара Загора.

В НСА „В. Левски“, гр. София последователно е придобила:

– през 2002 година ОКС „Бакалавър“, специалност „Кинезитерапия“;
– през 2004 година ОКС „Магистър“, специалност „Кинезитерапия“ в клинична област „Кинезитерапия в неврологията и психиатрията. Спортна кинезитерапия“.

– през 2010 година СДК, специалност „Учител по физическо възпитание“.

През 2018 година ѝ е присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по „Теория на възпитанието и дидактика“ въз основа на защитен дисертационен труд на тема: „Формиране на професионална компетентност

за адаптирано физическо възпитание в обучението на студенти в педагогически специалности“.

Академична, преподавателска и научна дейност

Академичното развитие на ас. д-р Галена Терзиева е с начало на хоноруван преподавател по учебните дисциплини „Физическо възпитание и спорт“ и „Двигателен тренинг и адаптирана физическа активност“ в Медицинския факултет на Тракийски университет в периода 2008-2013 година.

От 2013 година д-р Терзиева е асистент по специалност „Теория и методика на физическото възпитание, спортната тренировка (вкл. и методика на ЛФК“) в Педагогическия факултет на Тракийски университет. Водещ лектор е на учебните дисциплини: „Здравно образование“, „Двигателен тренинг и кинезитерапия“, „Двигателен тренинг и адаптирана физическа активност“, „Кинезитерапия“, „Анатомия, физиология и хигиена на детето“, „Физическо възпитание и спорт“.

Учебните дисциплини кореспондират с научните интереси, публикациите и научната специалност, по която е обявен конкурсът. В приложените документи е посочено авторство на учебните им програми.

Научноизследователска дейност

Представената за конкурса от ас. д-р Галена Терзиева обща научноизследователска продукция, включва:

- 1 бр. монография с обем от 158 стр.;
- 1 бр. публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ с обем от 158 стр.;
- 2 бр. статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, с общ обем от 18 стр.;
- 14 бр. статии, публикувани в нереперирани издания с научно рецензиране или публикувани в научни томове, с общ обем от 98 стр.

Всички публикации отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България по отношение на брой, тематика, обем и качество. Те са в синхрон с наукометричните показатели,

отразени в Наредба №3 и политиката на Тракийски университет в Правилника за развитие на академичния състав на Педагогически факултет на Тракийски университет.

Публикационната дейност в периода 2014-2022 година показва активността на кандидата в провеждани научни форуми, преобладаващо в страната (10 участия) и по-малко в чужбина – Чехия, Австрия, Норвегия (4 участия). От представените публикации, 9 са на български език, и останалите 5 – на английски език.

В научните си публикации ас. д-р Терзиева търси отговори на актуални въпроси на физическото, приобщаващото и здравното образование на деца и подрастващи, свързаността им с ключовата компетентност *здравословен начин на живот и спорт*, подготовката и професионалните компетентности на учителите за ефективна дейност в тези сфери. Представените теоретични анализи и емпирични изследвания в голяма част са с използван авторски инструментариум.

В съдържателен аспект, разработките и научната работа на ас. д-р Терзиева очертават области на научни интереси с идейно и логически свързани теми : *приобщаващо образование* (нормативна база, състояние в Р България, тенденции) при реализацията му във физическото възпитание на деца и подрастващи (7.3, 7.4, 7.7 и 7.12); *адаптирано и приобщаващо физическо възпитание* (университетска подготовка на бъдещите учители, нагласи за приобщаване, ефективност) в заниманията по физическо възпитание на деца със специални образователни потребности, определяне на приобщаваща самоефективност (6.1, 6.2, 7.5, 7.6, 7.8, 7.10, 7.11); *професионално-личностна и методическа подготовка на студенти педагози* (ефективност на практиката при затлъстяване, гръбначни изкривявания) за превенция и рехабилитация на социално-значими заболявания при деца и подрастващи (7.1 и 7.2); *здраве и здравно възпитание* (деца от начална училищна възраст, концепция за обучителна програма по здравно образование), изграждане на професионално-педагогически компетентности у бъдещите учители за формиране на хигиенно-здравни знания и умения за здравословен начин на живот (7.9, 7.13 и 7.14).

В отделните части на задълбочената по замисъл и реализация монография *„Здравно образование и физическо възпитание: Компетентност на студенти педагози“*, професионалната компетентност в

областта на хигиената и здравното образование на бъдещите начални учители се разглежда в два аспекта: личностен и професионален. Силно впечатление прави систематизирането и представянето на разнообразни източници, гледни точки и подходи за структуриране и моделиране на проблемно-тематичните области на този интегративен процес. Лично научно развитие на експликации, които съчетават теоретико-методологическата рефлексия върху проблематиката, с показано високо методическо равнище.

Най-съществените приноси на тази монография биха могли да се обобщят в следните направления:

- научно-теоретично – обсъжда се релацията: здравно образование – физическото възпитание – педагогическа компетентност – здравна компетентност;

- практико-приложно – попълват се установените у бъдещите начални учители дефицити в знанията им в това научно поле;

- изведени са проблемни компоненти на здравето на студенти от педагогически специалности;

- обогатена е академичната учебна литература в областта на здравното образование с полезност за подготовката на студенти, дипломанти, педагози.

Като актуална интерпретация на разработените теми и обхват, монографията *„Адаптирано физическо възпитание: Бъдещите детски и начални учители за приобщаването“* впечатлява с постигнатите от автора пълнота на разглежданите проблеми, едновременно с методологическата и методическата им обосновааност.

В книгата е обсъден дефицитът за специализираното обучение на учителите за преподаване на физическо възпитание с компетентността за включването на деца със специални образователни потребности в процеса на двигателното обучение.

Представени са обобщени насоки за адаптиране на физическата активност в общообразователна среда и съвременни модели за приобщаващо физическо възпитание.

Приносен момент е представеното в монографията проведено за първи път в България изследване върху нагласите на бъдещите учители от специалност *„Предучилищна и начална училищна педагогика“* и настъпилите положителни промени в професионалната им готовност за адаптирано

физическо възпитание в приобщаващи условия след специализирано обучение в академичната среда.

Напълно приемам изведените от ас. д-р Галена Терзиева научни приноси в представената продукция в конкурса за „доцент“, като към изложените в рецензията дотук, бих добавила и следните:

– обогатяването на научното познание в контекста на компетентностния подход и разширяването на професионалния профил на съвременния детски и начален учител;

- разработените с практико-приложна значимост за бъдещите детски и начални учители обучителни курсове по „Двигателен тренинг и адаптирана физическа активност“, „Двигателен тренинг и кинезитерапия“, „Приобщаващи подвижни игри“; „Анатомия, физиология и хигиена на детето“;

- задълбоченото изследване на фактори, позволяващи да се прогнозира бъдещото професионално поведение на студенти от педагогическите специалности.

Ас. д-р Терзиева е представила достатъчен брой качествени научни трудове с оригинални научни и приложни приноси. Изпълнени са минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ (общ сбор точки – 545). Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране научни публикации.

Цитирания

В справката за цитирания, ас. д-р Терзиева общо е посочила 15 цитата на свои публикации, от които 2 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 5 в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 8 в нереферирани списания с научно рецензиране. Всички цитати са описани коректно.

Заклучение

Цялостният и кариерен профил на ас. д-р Терзиева отговаря на условията и изискванията на хабилитационната процедура за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Наличието на свързаност между създадените текстове и преподаваните учебни дисциплини показва добър синтез между изследователската,

методическата и преподавателската работа, която ас. д-р Терзиева изпълнява съвестно и отговорно.

На основание гореизложеното, заявявам пред уважаемите членове на научното жури, че давам своя положителен вот за присъждането на академичната длъжност „Доцент” на **ас. д-р Галена Тодорова Терзиева**, преподавател в Педагогически факултет на Тракийски университет по „Методика на обучението по физическо възпитание (Адаптирана физическа активност, хигиена и здравно образование)“.

25.10.2022
Стара Загора

Подпис:
доц. д-р Веселина Иванова